Tinghuse i Odsherred

Af **Rasmus Nielsen.**

I Dragsholm Birks Tingbog 1723—28 omtales et gammelt Tinghus; men det nævnes ikke, hvor det laa. Der boede ingen i det, hvorfor Folk ikke behandlede det ret godt.

Herredsfoged Claus Bussing (død 1725) lod følgende bekendtgøre paa Dragsholm Birketing 2. Juni 1724: »Som det befindes, at en Del skarnagtige Mennesker ej alene af Tinghuset bortrøver adskilligt, men endog Brædder, Port og Døre, er Retten for sligt et Hus, som til alle Mands Nytte er oprettet, at se for saadant befriet herved højlig foraarsaget at aflyse og forbyde, at ingen maa understaa sig slig utilbørlig Gerning at begaa. Skulle nogen heri sig fordriste og enten noget borttage eller at brække Port eller Døre af for at komme ind i Tinghuset eller og for deri at indjage Svin eller Kreaturer, maa han vente Straf efter kgl. Majestæts allernaadigste Lov for den Skade, Huset derved kan blive tilføjet«.

I 1729 fik Odsherred et nyt Tinghus, som laa ved Høve By.

Birkefoged Jesper Kiærulf (1725—30) skrev da i Tingbogen: »I Jesu Navn begyndte vi at holde Ting i vores ny Tinghus i Høfve, Fredag den 10. Juni 1729«.

4 Synsmænd synede Tinghuset og fandt det i forsvarlig Stand. Der var et Bord og nogle Bænke, som ikke var malede.

Foruden Tinglokalerne var der i Tinghuset en lille Lejlighed. Her flyttede Markus Skytte ind paa den Betingelse, at han skulde bo frit, holde Tinghuset rent paa de Dage, Tinget blev holdt, skaffe Lys og Varme i Tinglokalerne om Vinteren og levere Huset fra sig i den Stand, hvori han havde modtaget det. Han skulde altsaa ogsaa sørge for, at det blev repareret, hvis det trængte til det.

Der maa have været god Plads i Tinghuset, for det oplystes paa Tinge 2. Marts 1731, at en Husmand fra Højby ved Navn Christen Pedersen ogsaa boede i det.

Markus Skytte blev snart ked af at bo i Tinghuset og ønskede at fraflytte det til Paaske 1731.

Amtmand Adeler over Dragsholm Amt lod da paa Dragsholm Birketing ved Skrivelse af 23. Febr. 1731 — dateret Gundetved — bekendtgøre, at Lejligheden i Tinghuset var ledig til Paaske paa førnævnte Betingelser.

Paa Birketinget 2. Marts fremstod baade Markus Skytte og Christen Pedersen og sagde, at de nok vilde bebo Tinghuset, hvis de fik »de 2 Sk. af hver Mand i Herredet, som tilforn i Arilds Tid sædvanligt til Reparationen at holde Tinghuset i Stand med dertil givet er; thi ellers kan ingen være kapabel at holde samme Tinghus vedlige, eftersom det allerede behøver en temmelig Reparation baade paa Tag og andet.«

Adeler vilde ikke gaa ind paa deres Krav, og Sr. Frederik Jensen flyttede ind i Tinghuset ved Paasketid 1731.

Han boede der saa til sidst i Juli 1734. Han holdt ikke Tinghuset i forsvarlig Stand. Adeler sluttede saa Kontrakt af 26. Maj 1734 med Hans Colding i Høve om at reparere dette brøstfældige Hus for 20 Rdl., hvorefter han skulde bebo Huset; men Frederik Jensen vilde ikke fraflytte det, hvorfor Hans Colding mødte paa Birketinget 9. Juli 1734 og begærede, at »Dommeren vilde forskaffe ham Høve Tinghus ryddelig efter det Brev, han havde fra Højædle og Velbyrdige Hr. Etatsraad og Amtmand Adeler, for at han i Tide kunde komme til at reparere Tinghuset, mens han kunde faa Folk at leje«.

Dommeren resolverede, at Frederik Jensen, der havde haft 14 Dages Henstand, straks skulde udflytte sit Boskab og andet og gøre Huset ryddelig, saasom det var paa Tide, at Reparationen kunde blive udført; men Fr. Jensen flyttede alligevel ikke ud.

Saa mødte Forvalter Ove Christensen ved Dragsholm paa Hans Coldings Vegne og forlangte, at Retten uden videre Ophold skulde sørge for, at Tinghuset blev gjort ryddelig, for at Reparationen kunde blive udført.

Birkedommer Christoffer Hendrick Suckou resolverede, at der ikke længer kunde gives Fr. Jensen Udsættelse, men at han straks skulde forlade Tinghuset og gøre det ryddeligt, saa Hans Colding kunde flytte ind i det og reparere det.

Saa maatte Fr. Jensen endelig flytte ud.

Kilder: Dragsholm Birks Justitsprotokol 1723—28 og do. 1728—36.